

Mi történik a külpolitikában?

Párisban hivatalosan közlik, hogy Bidault külügyminiszter minisztertanácsban számolt be a Levantei helyzet legújabb fejleményeiről. Bidault rámutatott arra, hogy a francia erők és tekintélyt sérelem érte azáltal, hogy a brit és a Levantén társaság alapítottak a termék összegyűjtése és azétosztása céljából és a társasághól a franciákat kihagyták. Ezenkívül a Levantén franciaellenes filmek is adtak s emiatt a franciák bevezették a filmcenzurát. A francia olaj feltárása és felkutatása érdekében újabb kutatóirodát állítottak fel. A minisztertanács Bidault beszámolója után kimondotta, hogy 48 taggal kibővíti a tanácsadó gyűlést. Valamennyi új tag a deportáltakból és a hadifoglyakból kerül ki.

A New York Times — mint a moszkvai rádió jelenti — a safranciskói konferenciával kapcsolatban a következőket írja: »A konferenciáról szóló egyes beszámolók úgy hangzanak, mintha ott egyik válság a másikat követte volna. A válságban azonban a konferencián a legelső kérdésben az egyik uralkodott és sehol sem merült fel megoldhatatlan nehézség. Ugy Molotov elutasítása előtt, mint azután is, a szovjet küldöttség a legnagyobb komolysággal és éberséggel vett részt a konferencia munkájában. A szovjet küldöttség sokkal figyelmebben, mint bármely más küldöttség, mérlegelt minden egyes szót, amit beiktart az új nemzetközi szervezet alapszabályaiba.«

Az amerikai rádió ismerteti a meggyilkolt Ciano emlékiratát. Ciano a most letartóztatott Ribbentropnal kapcsolatban is több jellemző »apróságot« jegyzett fel. Amikor Ciano 1939-ben megkérdezte külügyminiszterét, hogy valóban csak Danzigot akarják-e a németek, Ribbentrop röviden így felelt: Ennél többet akarunk — háborút!

A londoni rádió jelenti, hogy Louis Perris, a Havas ügyvékség volt főszerkesztője ez év március elején egy Hamburg környéki gyűléstáborban meghalt. Perris résztvett a francia ellenállási mozgalomban és a németek 1944 januárjában Clermont-Ferrandban letartóztatták. 1930 óta volt az Havas-ügyök főszerkesztője.

Washingtoni jelentés szerint a japánok megkezdették Hainan szigetének kiűrését. A londoni rádió jelentése szerint a japánok olyan fanatikususan harcolnak, hogy inkább a halált választják, mint a fogságot. Így Burmában 100.000 japán esett el és csak 300 (!) került fogságba.

A pozsonyi »Pravda« Clementis csehszlovák külügyi államtitkár cikkét közli. Az államtitkár arra való utalással, hogy »Csehszlovákia népei voltak a hitleri rablótámadás első áldozatai és ők voltak az utolsók, akiket fel szabadítottak, szigorú intézkedéseket ígér. Akik a Horthy-rezsim jóvoltából és egyes szlovák területek Magyarországhoz csatolása után települtek be Szlovákiába, azok nem maradhatnak a mi földünkön. Az ellenség kártevők millióinak eltávolításáról van szó. Megbecsüljük azonban azokat a magyarokat, akik valóban harcoltak a fasiszta ellen — írja a csehszlovák külügyi államtitkár.

A Reuter iroda egyik tudósítója azt jelenti Londonnak, hogy a csehszlovák kormány brit közléseire »meglassította a kétféle fűny szünetnémet lakosság kitélepítésének ütemét.« Ez kitűnt már Benesnek a Pilsenben elmondott mérsékletre intó beszédéből is.

A moszkvai rádió bejelentette, hogy Görögországban tovább tart a monarchista és fasiszta elemek erőszakos viselkedése a demokratákkal szemben. Az összeütközések — mondotta — napirenden vannak.

Eisenhower Washingtonban rendkívüli lelkesedéssel ünnepelték. Az ünneplők között volt Eisenhower felesége, aki 18 hónap óta nem látta férjét.

A Daily Express, mint London jelenti, pályázatot hirdet. 250 font jutalmat kap a legjobb cikkíró. A téma: »Milyen világot akarok?«

A Donau Zeitung kedvence megbírhodott. Most a zagrabi hadbírósg Metzger Jozsig usztasa tábornokot ítélte halálra. Metzger volt a jankapusztai usztasa-tábor egyik főszerkesztője. Magyarországon és Ausztriában együtt működött Peresovics fasisztáival. Végül hazatérve jutalmát a német főhadiszálláson teljesített szolgálatot. Halálra ítélte a hadbírósg Sablják Adolf usztasatábornokot is.

A németek a gyilkosokat és a szadistákat dinamikus embereknek, a hazafurlokat »népieseknek« nevezik. Egészben véve: kissé átvitrik a politikai szótárt. Jugoszláviában most: tisztázzák a fogalmakat és végeznek a jankapusztai szellemmel.

A belpolitika hete

Ezen a héten felröppent egy hír: a kormány rendeleti úton akarja élethelptetni a választójogi törvényt, hogy a választásokat nem előbb megtarthassák. Tiltékos körökben a hírt cáfolják s a pártnak is az az álláspontja, hogy ezt a döntőfontosságú kérdést csak alapos előkészítés után lehet rendezni. A választójogi kérdésnek egyik elismert szakértője; Borsos Endre, a Közigazgatási Bíróság tanácselnöke, számos híres petíciós ítélet szerkesztője az újonnan megalakotandó választójogi kérdéséről rendkívül érdekes előadást tartott a PDP II. kerületi szervezetében. Beszédében megállapította, hogy az ország jövő sorsa attól függ, tudunk-e olyan választójogi alkotni, amely a dolgok közötti és valóságos állásfoglalást tisztán kinyilvánítja. Mert az elmúlt időkben nálunk burkolt diktatúra volt s még a legutóbb hozott választójogi törvény is sok a kormánypart javára elkövetendő visszaesésre adott lehetőséget, így a választók akaratainak tiszta képet nem is lehetett megismerni. Az új fontos kérdést kell tisztázni, új választójogi törvényt először választópolgárok, a képviselőjelöltes módja, a szavazás módja, milyen képviselői rendszer legyen a végül, hogy mi legyen a biztosíték arra, hogy a törvényt be is tartásák s bírói védelem alá helyezték a választásokat. Ezek rendezése nélkül nem lehet megnyugtató, demokratikus választójogi törvényt alkotni.

Balogh István államtitkár legutóbb beszédet mondott, amelyben megállapította, hogy a polgárság közömbösen viselkedik. Ennek pedig meg kell szüntetni. Több érdeklődést kell tanusítania a polgárságnak a politika és az álláspont nagy kérdésén iránt.

Napról napra sok esik az igazolójeljárásokról. Kormányintézkedésre az igazolójeljárásokról minden héten statisztikát készítenek s ez a statisztika már eddig is nagyon érdekes képet mutat. Kiderül ebből, hogy aránylag a legintaktabb az igazságügyminiszteriumhoz tartozó bírói és ügyész kar volt. Az igazságügyi igazolójeljárásokról az elmúlt hat hét alatt ezernegyvenhét ügyet tárgyaltak. Igazolozták hétszáz bírói, ügyész és segédhivatali tisztviselőt. Aláírásvetésre húsz köztestviselőt ítélték. Sokkal rosszabb és szomorubb a helyzet a belügyminiszteriumban, ahol a két nagy: László Endre és Baky erősen megfertőzte a környezetében levő embereket. A belügynél először is a tisztviselőknél 60 százaléka nem jelentkezett szolgálati telre, tehát nem is kérte igazolását. Az igazolójeljárás alá vont százevenhet tisztviselőből pedig nyolcvanhat nem igazolt a bizottság s közülük számosan a Néphírség elé is kerültek. A KEOK tisztviselői közül — a ez a legfelháborítóbb eset — eddig csupán egyetlenegy rendőrtisztet igazolt a bizottság.

Csorba János, a Közigazgatási Bíróság új elnöke székfoglaló beszédében leszögezte, hogy a bírói függetlenséget minden erejével védelmezni fogja. Majd többek közt ezeket mondta: A nemzet katasztrófájának végső okát abban lehet meghatározni, hogy hiányzott az egyének, az állampolgárok szabadsága és ennek következtében a nemzet többsége nem tudta akaratait szabadon nyilvánítani, ezzel szemben egy törpe kisebbség magához ragadva a végrehajtóhatalmat, szabad prédájává tette a nemzetet Németországnak.

Expressz, ajánlott...

Mélyen tisztelt Ismeretlen Olvasónő!

Bevallom, a leglevelezhetőbb időkben is vágyódtam valaki után, akinek kiönthessem szívem anthracén-tartalmát. Az embernek annyi mondanivalója van manapság... és kinek is mondaná el másnak, ha nem Önnek, akinek három előnye van: 1. Ismeretlen, 2. Olvasó, 3. Nő. Noshát, Kedves I. O. N. olvassa s ha kedve tartja, válaszoljon is. Vigyázzon, most felnyitom a tintaszilipet. (Szép ez, ugye? olyan, mint egy Maeterlinck-dráma hősnőnek neve. Tintagilippe...)

Tudtam, hogy akármiről írok, a színháznál lyukadok ki. Mai színházi közéletünk olyan, mint a Monna Vanna, aki nagy köpenye alatt meztelenül ment át az ellenség táborába. Sajnos, ennek a mai Monna Vannának első dolga ledobni köpenyét, mire a dráma teljesen más irányt vesz. A színházak valami különleges lelki kényszerből fakadó exhibicionizmus folytán szeretnék ledobni a nagyközönség előtt az illúzió köpenyét és gazdasági szervezetük aszott aktját mutogatni előtte. De konjunktúra van! Ráfizetünk! Rosszul megyünk!

A közönség szereti azt a rögeszmét, hogy a színész, aki a darab szerint kiegyensúlyozott anyagi körülmények között él, odahaza, magánéletében se vacsorázik száraz kenyéret és pudvás retket. És meg van neki a mindennapi villanyosra valója. Az igazgatók jágatók kórusa elhíhúzta politikát, mert a néző nem a kasszaraport negatívumai által megindított könyörületességi rohamától vezéreltetve megy színházba, hanem ezrenyi más indokból kifolyólag. Ha szabad valami tanácsot adnom a színházgatóknak: anyagi bajaiikat ne teressésk ki az után, mert amilyen romantikus a köteleken himbálódzó ing és meg egymás egy délolvas városka szűk utcájában, két szembenéző emeleti ablak közé feszített kötélen lebegve, anyira gusztagustalan Pesten. A pesti polgár a színház körül parfómillatot, hánimillatot, búzavirágillatot szeret szimatolni már aszerint, hogy milyen millióiban játszódik a darab, de semmi esetre se krachszagot. En, ha színházgató volnék, sürgősen elhordatnám anyagi bajaimnak rothadó anyagokkal teli fürmelékhegyét a színházak tájékaról és igyekeznék barátságos arcot vágni ahhoz a rossz tréfához, hogy színházam mérsékeltlen megy. A panaszkodást intézzük el a kulisszák mögött. Avagy mit gondol Ismeretlen Olvasónő, bemegyünk-e vacsorázni olyan vendéglőbe, amelynek ajtajában ott áll a konyhaséf és miközben helezokog a spárgakrém levesbe, azt panaszozza, hogy nyakára szárad a mult hetj fasirtja!...

Noda hamár a színházak gazdasági hübanatáról esett szó, hadd közöljem tervemet, amely minden színház anyagi gondjait évekre elvetné. Egyre-másra olvasom, hogy az elmúlt évek nagy bünyözött elfogják. Van-e valaki közülük, akinek ne lennének személyes mondanivalói a politikai gongszterek számára? Még

Ön is. Ismeretlen Olvasónő, akinek pasztellszerű lénye távol áll minden agressziótól, még Ön is szeretné néhány szívből fakadó jókívánságát személyesen közölni velük. Azt indítványozom tehát: mielőtt felakasztnák vagy bebörtönöznék őket, osszák ki a bűnözés ártalmait a színházak között. Képzelve el például azt a slágert: a Csodaszarvas reprimé a volt Renaissance Színházban. Ezúttal persze nem Crommelynek kerülne színpadra, hanem Imre. Szűlást a Nemzetnek számánám. Rajniss, különös tekintettel bohém hajlamaira, a Művész Színházban. Kiss Ferencet a Kamara Varietének. (Még mint háborús bűnös is csak egy ilyen kis befogadóképességű nézőteret tudna megöltölni.) A program nyilvánvaló: egy konferensz elődná a megbilineselt, lekopasztott, rabjelmezbe öltözött szereplő multját, utána pedig felvonulhatna előtte a közönség (de csak a fizető) és néhány keresetlen szóval adhatná tudtára a maga véleményét.

Nagy nemzetgazdasági erőforrás rejlik a háborús bűnösöknek ilymódon megszerzett publicitásában, kár lenne kiaknázatlanul hagyni. Persze, hogy egy-egy ilyen gazember meddig tartható műsorra, azt a bíróság határozza meg, mert amikor a függöny legördül, a feje is le kell, hogy gördüljön. A veronai fejedelem így szól a Rómeo és Júlia harmadik felvonásában. Mercutio és Tybalt halalos utcai párbaja után: »Gyilkos, aki gyilkosnak kegyelmet ad.« (Mind el.)

Igen, hájos Ismeretlen, e pillanathban ez a legidősebb színháskaperei instrukció. vonatkoztatva a germanofilékre és nyilasfilékre; Mind el. A közéletből vagy egyáltalán az életből.

Ami pedig magát Romeót és Júliát illeti, én műsorra tűzném ezt a drámát, mert a romantika ma jobban kell, mint valaha, még ha szomorú is. Éppen csak egy nagy rendezőre és egy-két nagy színészre lenne szükség e nagy dráma eljátszásához. (Hogyan? Hogy éppen ezekben van hiány? Pssz, kedves Olvasónő... Pasz devant...)

Ismeretlen Olvasónő

Nagyon helyes,

hogy a BSzKRt megállította a felszámolást elől a forgalom gyorsításának érdekében,

De nagyon helytelen,

hogy az első perronon utazó kalauz nem azaz foglalkozik, hogy a kocszi közönsége állandóan előrehajolják, hanem azaz, hogy a »protektiosokat« felengedje elől is, a neki nem tetszők pedig cifra szöveg kíséretében keressék el. Tessék csak megfigyelni egyszer, alig van 6-os villamosindulás esetepaté nélkül.

Halólozás. madarasi báró Madarassy-Beck Marcel, a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank elnöke, a magyar gazdasági élet vezető egyénisége, 1945 január 25-én Mauthausenben hosszas szenvedés után meghalt.

HANGLI TERASZON
délután 5-10
Csóka Feri muzsikál
Ehéd, uszonna, vacsora a Vigadó arkádjai alatt

DAKSZLI
személyszíni, MURCI nevű elvezett. Megtaláló jutalmat kap. IV., Dalmady Győző-utca 3. szám, IV. em. 1. alatt.
LÉGYHALÓ a tóra a baka

FOGLÁR BÉLYEG
Vétel — eladás V., Városház-utca 6. 9-4-ig
Zongorát, tangóharmonikát
Mogyoróssy, Rákóczi

ROVARIRTÓ PERMET

POLOSKA, MOLY, LÉGY
és minden más rovar ellen
Lerakatok:
GABOR ANDOR ÉS TÁRSA,
V., Légrady Károly-utca 18
SUSSMANN SIMON,
VII., Rumbach-utca 6.

A HÁBORÚ ANTEAKTÁIBÓL

Roosevelt üzen

»Sorsszerű évtizede így nevezzi a Department of State — az amerikai külügyminisztérium — jelentése azt a tíz esztendő, amely Mandzsuria-nak Japán által történt megszállásától az USA hadbalépéséig eltelt. Ezt a tíz esztendőt bátran nevezhetjük Roosevelt dekádjának: senki a felelős államférfiak közül oly korán fel nem ismerte a náciizmusnak a keresztény civilizáció elleni öszevesztését s oly céltudatosan nem törekedett vesztégre alá helyezésére, mint az USA elnöke. Pedig nem volt könnyű dolga: az USA közvéleménye meg volt győződve, hogy Hitler tébolyultsága nem veszélyezteti Amerikát; az elnök és külügyi államtitkára, Cordell Hull, másként ítélték meg a náciizmus szándékait, de az amerikai nép többségének akarataival szemben mitsem tehettek. Amerika csak lépésről lépésre haladva jutott el a merev elszigetelődés álláspontjához, az Angliát és Franciaországot támogató nem hadviselő-féle politikáján keresztül, a háborúba való beavatkozás ultima ratio-ig.

1931-ben Japán megszállja Mandzsuria-t; az USA beírt tiltakozó üzenetekkel; Stimson államtitkár a japán nagykövettel folytatott beszélgetésben nyomatékkal hangsúlyozta elnökének meggyőződését, hogy egy új világháború a civilizáció végét jelenti. 1932 telén ülnek össze a világ hatalmasai Genfben, hogy az általános leszerelésről tárgyaljanak. Az USA delegátusa már a megnyitói ülésen rámutat azokra a terhekre, melyekkel a gigantikus hadigépezet fenntartása a népekre nehezedik, a veszedelmekre, melyek felidézhet és a fegyverkezés korlátozása dolgában radikális javaslatokat terjeszt be. Franciaország, melynek mint később kitudt, biztonsága féltése nem volt agyrém, a leszerelési csak egy feltétel alatt vállalja: ha az Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország és más államok a kollektív biztonság rendszerében megegyeznek. Amerika erre hajlandóságot mutat; Norman H. Davis, az USA genfi delegációjának elnöke — gondolom ugyanaz, kit Truman elnök a multkoriban fontos megbízással küldött Londonba — kijelentette, hogy ha a leszerelési ügy nemzetközi megállapodás révén biztosíthatik, az USA hajlandó — más módon is hozzájárulni a béke megővéséhez. Tudjuk, a leszerelési konferencia eredménytelenül végződött, amint hogy másként nem is végződhetett. Előbb a világnak meg kellett tanulnia, hogy minden ilyen kísérlet **meddő** marasztaltatik, amíg Németországnak módja lesz rá, hogy egyezményvel, melyet úgy sem reáptál vagy anélkül, akár csak egy sátabot is tartson kezében.

Az USA jöszemű berlini főkonzula, aki az ominózus Messersmith nevet viseli, egyre küldi haza figyelmeztetéseit. Hogy az Egyesült Államok legyenek óvatosak a Németországgal való érintkezésben, mert a náciizmussal szemben nincs egyetlen embere sem, akinek szavában hitni lehetne s mindannyian »képesek olyan cselekedetekre, melyek tiltják a velük való normális érintkezést.« Ami pedig a leszerelési illeti — jelenti a főkonzul — »Németország számára nem az a fontos, hogy más államok esőkkénték hadfelszerelésüket, hanem inkább

az, hogy neki szabad keze legyen és időt nyerjen a további felkészülésre.« Mire a világ ezt az igazságot felismerte, Németország már talpig vasban állt s a népek halálatlan szenvedések külváriáját járták Genftől—Sanfranciscóig.

A genfi konferencia meddő-sége nem igazolja túlságosan az USA közvéleményét. Teljesen fölöslegesnek tartja, hogy Európa zavaros dolgaiba Amerika beleavatkozzon s ha valami módon mégis könnytelen tudomásul venni, hogy odaát bajok vannak, akkor ezt semlegességének megóvásává teszi, mint például a fegyverkereskedés tilalom esetében, amit Roosevelt szándéka ellenére, minden hadviselő féllel szemben egyformán kíván érvényesíteni.

A spanyol polgárháború sem igazolja az amerikai közvéleményt, sőt Japán terjeszkedési törekvései sem Kínában: Roosevelt és államtitkára még mindig meglehetősen egyedül vannak. Számukra már sem Németország, sem Japán nem titok, Japán nem is igen titkolódik; egy magasállású japán tisztviselő nyilatkozta meg is mondja az amerikai nagykövetnek: »Japán van hivatalos arra, hogy a keleti civilizáció vezére legyen, egy államesztergő főirányítója, mely Kínából, Indiából, Holland-Indiából állana, úgy, mint ahogy az USA van hivatalos arra, hogy a nyugati civilizáció vezére legyen. A két hatalom ne bántsa egymást; öngyilkos politika volna ez. Nagybritannia — mondotta a japán főtisztviselő az »elfajulás« útján, az oroszok »álmodzóké, Japáné a jövő, 1936 telén Németország és Japán között létrejön az antikomintern-paktum. (Imrédy—Csáky 1939 januárjában sodorták Magyarországot ebbe a paktumba), melynek árnyékában titkos német-japán katonai megállapodás húzódik meg, 1937 nyarán Japán megkezdte a keleti civilizációt, Kínára támad. Roosevelt elnök a törvénytelenség epidémiájáról beszél, a »terror uralmáról« s azt mondja: »Senki sem gondolja, hogy Amerikát nem fenyegeti veszély és a nyugati félteke mentes maradhat a megtámadástól.

1938 márciusában — Hitler babonás hónapja — a Führer bevonul Ausztriába s megugyanazon év nyarán megkezdte idegháborúját Csehszlovákia ellen. Azután a müncheni megállapodás, melyet találón jellemzett Léon Blum, mikor azt írta: »gyáva megkönnyebbülés és mély szegénykezés között oszlik meg lélkemo. Európának Münchenre elkövetkezett ajultságát náci-Németország a legbrutálisabb zsidóüldözésre használja fel; Roosevelt kijelentte, hogy »nehezen tudja elhinni, hogy ilyen dolgok a huszadik század civilizációjában megeshetnek és nagykövétét vizsgálhívja Berlinből. Egyedül a világ hatalmasai közül Oroszországnak, ha jól tudom, nem volt nagykövete Berlinben. Hitler pedig megszállja Csehszlovákiát, »befogadja« Szlovákiát, Mussolini, nehogy elmaradjon a nagy versenytárs mögött, Albániát szállja meg.

Az elnök üzen Hitlernek is, Mussolinié is. »Jelentős kormányok vezérei — mondotta üzenetében — a szó szoros értelmében felelősek a sorsért, ami a közeli években az emberiségre elkövetkezik.« Sem

Tószegi Emilt, a Polgári Serfőző elnök-vezérigazgatóját letartóztatta a politikai rendőrség

A magyar gazdasági közéletnek óriási szenzációja van: Tószegi Emilt, a magyar nagyipar egyik vezéralakját, a Polgári Serfőző elnök-vezérigazgatóját a politikai rendőrség letartóztatta és háborús büntétt címén eljárást folytat ellene.

Tószegi ellen az a vád, hogy mint sörgyáros és az édesipar egyik reprezentánsa, már a háború alatt kiszélesítette üzemet és

berendezkedett egy nagyfotossági háborús cikktermelésére: a glicerin-gyártásra.

A politikai rendőrség felfogása szerint a gliceringyártás teljesen kívül esett Tószegi vállalatának addigi termelési körén és ő csak a »nagyobb haszon reményében rendezkedett be a robbanóanyaggyártás egyik legfontosabb cikké- nek, a glicerinnek termelésére.

A védelem szerint, amikor Tószegi, még a háború előtt, kibővítette üzemet és étolaját kezdett gyártani, már foglalkozott gliceringyártással is és így tevékenységével nem követt el haszonleső háborús bűncselekményt és nem járult

hozzá a háborús erőfeszítések fokozásához.

Az érdekes vitában a döntés joga a Népi ügyészség, esetleg a Népi bíróságot illeti.

Erdemes a feljegyzésre, hogy Tószegi fivérért 1919 nyarán a felvonuló fehér hadsereg egyik különítménye Balatonföldvárót felakasztotta, mert azzal vádolták, hogy a Mackensen-hadseregtől megvásárolt fegyvereket eladta az 1919-i magyar vörös hadseregnek. A halálos ítéletet Horthy Miklós akkori fővezér egyenes parancsa ellenére hajtották végre.

Németországba csempészték ki az Ügyvédi Nyugdíjintézet vagyonát

Most, hogy a szövetségesek által felszabadított internálótáborok kapui megnyíltak és a deportáltak százai vándorolnak Európa országjait, nap-nap után érkeznek haza a magyar jogásztársadalomnak azok a szerencsétlen tagjai, akiket a MÖNE deportálattól a nyilasokkal Németországba.

A Budapesti Ügyvédi Kamara és a többi ügyvédérdekképviselet ezideig alkalmosszerűen, kidolgozott terv nélkül segítette az elesetteket és szerény összeggel támogatta a teljesen tönkrement ügyvédeket. Miután beigazolódtott, hogy ez az eljárás nem vezet kellő eredményre és a juttatott összegek nem oldják meg a felmerült problémákat, a Kamara elhatározta, hogy

a jövőben intézményesíti a segélynyújtást,

mégpedig olyképpen, hogy az e célból megalakított bizottság társadalmi úton szerzi meg a szükséges pénzt.

A budapesti demokrata érzelmi ügyvédek egyébként nagy érdeklődéssel várják a Kamara igazságszolgálati munkáját. Az ezideig lejelölt fizikálisok közül még 1200 ügyében folyik a vizsgálattal, de ha ilyen időben folytatók az igazolások, — mondotta dr. Györi Akos ügyvéd — akkor június hó végére befejezzük az igazolásokat és

nyugodtan állapíthatjuk meg, hogy

a jogásztársadalomból ki-gyomlártuk a nem közénkvaló, fasisztaérzelmű ügyvédeket.

Egyébként az ügyvédtársadalom nagy figyelemmel kíséri annak a bünyvdi feljelentésnek a sorsát, amely hivatalosan lesz visszazerezni az Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet vagyonának azt a részét, amelyet

a fasiszta érzelmtől közismert két vezető tag csempészt ki a Dunántúl bekerítésé előtt, az utolsó percben Németországba.

A Kamara helyes ügykezelés folytán

komoly vagyont gyűjtött,

s a nyugdíjfedezetet az előírásnak megfelelően, bérház-ingatlanba, erdőbirtokba fektette. Ez az állapot azonban csak addig tartott, amíg néhány MÖNE-tag át nem vette az ügyek irányítását. Akkor megkezdődött a szabadrablás.

Dr. Török Árpád, az Intézet ügyésze és dr. Bodnár István pénztárnok a Nyugdíjintézet 570.000 pengő készpénzvagyonából 515.400 pengőt átutalt az egyik szombathelyi takarékpénztárhoz,

ami csak akkor derült ki, amikor az újonnan megválasztott intézőbizottság úgy rendelkezett, hogy a Kamara ottani kirendeltsége fizessen ki nyugdíj fejében bizonyos összeget. A kirendeltség ekkor a jelenlegi intézőbizottság elnökét értesítette, hogy »Szombathely elfoglalása előtt három nappal, pontosan az év március 27-én az 570 ezer pengő betétből 515.400 pengőt dr. Török és dr. Bodnár aláírásával az ügyész és a pénztáros kivett és ezzel a pénzzel az előnyomult oroszok elől Németországba menekültek.

Igy derült ki, hogy a fasiszta ügyvédek milyen gazdálkodást folytattak az elesett és az öreg nyugdíjas ügyvédek évtizedeken keresztül összekuporgatott filléréivel.

(k—zs)

— Orvosi hírek. Dr. Germán Tibor egyetemi magántanár új rendelőjében (IV. Fejér György u. 10.) fül-, orr- és gégebetegeket szombat kivételével hetköznapon 4—5-ig fogad. — Dr. Lempert Sándor urológiai, bőr- és nemibetegeknek ismét rendel. (d. u. 2—4, József körút 3. I. 3.) — Dr. Nádor Henrik kórházi főorvos rendelését ájból megkezdte. V., Falk Micsán u. 20. I. em. — Dr. Engländer Árpád orthopaed-sebész, reumatológus rendelését folytatja. V., Szent István-ker 13.

Mit kíván értékesíteni fölös holmijából az — „ON OSZTALYAN” bútort, szőnyeget, ruhá-neműt, porcellánt, stb...

Ugyanitt sok mindent talál, amire szüksége van. **IVATCSARNOK** RAKÓCZI-ÚT 72.

Hitler, sem Mussolini nem válszól; Roosevelt nélkül is meg voltak győződve, hogy a világ sorsát ők tartják kezükben. 1939 tavaszán, prologusaként a világdrámának, idegháború Lengyelország ellen, Roosevelt személyes üzenetet küld az olasz királynak s aláhúzza, hogy ha Itália tud valamit tenni a békés megoldás érdekében, számíthat az Egyesült Államok rokonszereire. »Milliók meg milliók könyörögnek hangtalanul azért, hogy ne áldoztassanak fel újra és hasztalanul, üzeni az elnök. Hiába üzen. De az elnök nem veszi türelmet, Hitlernek is üzen és újra üzen. Vár is valami eredményt kitaró próbálkozásaitól, de nyilván az amerikai közvélemény előtt is dokumentálni kívánja, hogy

Belvárosi Bár-ban
KENÉZ JUDIT Magyar György
(Kárpáti, Horváth) jazztriojával

MARNIT Hangszereket
Tangóharmonikát
vesz és elad VIII., József körút 37

LEVÉL TOLNÁBA

Irta: BÁLINT IMRE

Olvastam, kedves Walter, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökének emberséges nyilatkozatát, hogy amiért valaki a MÜNE tagja volt, azért egyedül még nem fogják büntetni. Határozott állásfoglalás ez abban a vitában, amely akörül forog: legyünk-e humanisták a megtorlásban, vagy alkalmazzuk a jobbszélső urak saját módszereit velük szemben — s azt kell mondanom: itt már a határozatnak kezdene egy kicsit elhomályosodni.

Mert lehet valakinek nagyon tisztelteméltó nézete, hogy büntetni csak bűnös eszeke-detért szabad; hogy tiszta és emelkedett nézetet nem adhatunk fel, ha még olyan nyers és durva sérelem érte is magasztos eszményeinket. Váilhatja bárki, hogy a gyávaság és lapulás még nem vették s megfélemlítkezhet a szembe-öklelő igazságról — sőt véres tanulságról —, amely megmutatta, hogy a lelki elferdülés, a borzalmas tömegpusztításba átlendült igazság csak azért tudott felülkerekedni, mert a magukat vezetőre hivatottaknak érző rétegek megalkuvóan nemcsak fejet hajtottak, de sodródásukkal erősítették az áramlatot: ám odáig már nem volna szabad elmenni, hogy egyenesen fellemtéssel kecselgessük azokat, akik, bár közlegények-ként, de beálltak a legszélső nyíltság rohamozó soraiba.

A MÜNE pedig ezt tette. A MÜNE-től távolmaradni még nem jelentett semmiféle komoly kockázatot vagy veszedelemet, legfeljebb némi anyagi előnyről való lemondást, legfeljebb egy görbe tekintetet ahevessé bajtársak részéről. A belépés, a családok-zás viszont igenis jelentette annak az irányzatnak határozott és eszelekvő erősítést, amely mások szájából akarta kiverni (s ki is ütötte) a falatot, amely diadalként könyvelheti el, hogy a budapesti ügyvédek egy jelentős részét kamarai névsor szerint küldte a kegyetlen, embertelen szenvedésbe, sőt halálba.

A MÜNE a numerus nullusért küzdött. Nyíltan és kerdőzés nélkül. Aki a MÜNE tagja volt, tagja lett, vagy tagja maradt, azonosította magát ezzel a törekvéssel.

Ha valakinek, hát elsősorban jogásznak kell tudnia, éreznie: nem szükséges ehhez az eredményhez az egyéni végrehajtás. Az elnök, főtitkár s a többi aláíró, sürgető, buzditó, uszító úr elsőrendű bűnös. De aki belépéssel, tagsággal, erkölcsi támogatással mögéje állt a határozatoknak, felterjesztéseknek, beadványoknak s az is, aki kilépés-

sel nem tüntetett a gaz törekvések ellen: annak a felelősségből is ki kell vennie a részét.

Ma nagyon csendesek a MÜNE tagjai. Nem hivatnak össze rendkívüli közgyűléseket, nem árasztják el a kormányt pazar ötletekkel, hogy miként lehetne a kartársak jelentékeny részét a gyakorlatból s az életből »kiküszöbölni». Még hivatásuk ör-helyén, a védői emelvényen sem jelennek meg.

A napokban végighallgat-lam egy népbíróági tárgyalást. Sokszoros gyilkos állt a törvény előtt. Olyan, aki a nyilas jelszavak hatása alatt, összekötözött karú áldozatokat rabolt ki és küldött a más-világra. Még én, aki egy hosszú mauthauseni esztendőn keresztül láttam és tapasztal-tam az SS förtelmes kegyet-lenkedéseit, még én is elbor-zadtam a tanuk vallomásain. De erkölcsi megdöbbenésem nem volt sokkal enyhébb, amikor azt kellett látnom, hogy a tárgyalás végén ki-rendelt védő állt fel, hogy ir-galmas ítéletet kérjen.

Hát a szélsőjobb eszmei har-cosai közül nem akadt egy sem, aki vállalta volna? Hát a MÜNE hangos vezetői hol maradtak? Tülekedniük kel-lelt volna, hogy kifejtessék pompás jogászai képességeiket s azokat az »igazságokat«, amelyek egyazon üstben for-lyogtak a vádlott vezérlő gon-dolataival, ha úgy tetszik, »világéletével». Igenis: egy-mást megelőző lett volna kö-telességük ezt a védelmet vál-lalni; odaállni a »program« gyakorlati megvalósítója mö-gé, vállalni az elvi részét an-nak, amit ő eszelekedetre vál-tott. Vallani és vállalniok kel-lelt volna azt, amit esztendő-kön át hirdettek, ha nem akti-van, de legalábbis hallgatóla-gos magatartásukkal, még ha csak egyszerű MÜNE-tagsá-gukkal, néma beleegyezésük-kei is.

De nem akadt közülök egy sem. Atengedik a szerepet a ki-rendelt védőnek. Mintha semmi közülük nem volna azokhoz a »eszmékhez«, amelyek oly gyönyörű virá-got hajtottak az elmúlt év-ben.

Óvatosan ide sandítanak mi-felénk s bizalommal várják, hogy majd a haláltáborok életben maradt áldozatai ki-vívják számukra az emberség ítélekezése menlevélet.

Kiskocsuk bizalmas kül-önszobáinak borpecsés asz-talai mellett már elábrándoz-nak a szabadulásukat követő idők új összeesküvésí lehet-ségein.

A nagylelkű gesztus,

amellyel Szovjet-Oroszország megsegítette a nyomorgó Budapestet, olyan szép, olyan fel-emelő, annyira biztató és annyira megnyugtató is, hogy csak meghatott szavakkal lehet szólni róla. A hatalmas birodalom elhívja felőlünk a legnagyobb gondokat és a »faj a legyőzöttnek« elve helyett a segítség a legyőzöttnek elvét érvényesül. Sztálin marsall és munkatársai tudva-tudják, hogy a háborút a Szovjetbirodalom ellen nem a magyar dolgozók indították, de a következőket nekik ő szenevük. Nekik kell építeni korgó gyomorral, nekik kell éhezni családjukra gondolva dolgozni a végkimerültségig. Ezt látta itt Voroslov marsall, amikor most két ízben is Budapestben járt és erről tett jelentést Sztálin marsallnak. Moszkvában megértették a budapesti helyzetet és látóltok borítva a multra, kinyújtották segítség kezüket. Az adomány irálási és a gyorsaság, amellyel segítségükre siettek, megkétszerezi azt. Nem lehet fel-beesülni a jelentőségét, nem lehet eléggé értékelni a segítség erejét és nem lehet eléggé meghálálni sem. A felszabadítás után ez a segítség több, mint amennyit remélhetünk. Szovjet-Oroszország ragyogó gesztussal mutatta meg az egész világnak, hogy tud és akar segíteni az elesetteknek, nemcsak a hatalma és az erceje van meg hozzá, hanem a szíve is. Nagy nemzeti szerencsétlenségünk után ez a mi nagy nemzeti szerencsénk, hogy a nagyszerű gesztus előnyeit a mi robotosaink élvezhetik...

Hogyan lett Jaut őrnagyból közhonvéd?

Amikor évekkkel ezelőtt Herthi csapatai bevonultak a felvidékre, Rimaszombat járási katonai parancsnoka Jaut Rudolf őrnagy lett. Ebben az időben már a náci szellem jéggyében folyt a közigazgatási Rimaszombaton is. Özönvöl-utasították ki, tartóztatták le és internálták a »gyanus, megbizhatatlan« elemeket. Rimaszombat lakossága rettegésben élt. A helybeli reformi-bus lelkész és a zsidó hitközség elnöke Jaut Rudolfot, a katonai parancsnoktól kért segítséget.

Jaut Rudolf segítséget ígért és nyújtott. Olyan erősen követelte Csetényi rendőrőz-kapitánytól az üldözöttek szabadlára helyezését, hogy az — bár eleinte vonakodott — mégis kénytelen volt a parancsot teljesíteni annak ellenőre, hogy tudta: neki is, Jautnak is bizalmas rendelkezések ar-telmében kell intézkedniök egyes egyének kiutasításáról.

Csetényi rendőrkapitány az őrnagyot feljelentette s Jaut Rudolfot felettes hatósága vezető állásából felmentette, sőt bűnvádi eljárást indítottak el-lene s a budapesti honvédör-vényszék kététheti fogságra íté-lte. Az ítéletet persze a hűtést becsületügyi elárása követte. A hadtestparancsnok döntött: megfosztotta Jautot tiszti rangjától. Azóta Jaut Rudolf őrnagy egyszerű honvéd. Fel-hívjuk rá az új magyar de-mokratikus hadsereg vezetői-nek figyelmét.

M. K.

Lakás- és irodatakapitást

vállal! azonnal, olcsón

Vilám Takarító Vállalat, Váci-utca 12. földemlet 3. — Budán: XI. ker., Verpelét-út 9.

BÉLYEG!

KELLERMANN V., Csáky-utca 14. II. emelet 1. Gyűjtemény, so-rozat, tömegáru vétel—eladás Zúsmlein Katalógus árvaltozási lista

Június 22-ig 35.000 deportált tért vissza Magyarországra

A jövő hónapban gyorsabb tempóban történik a hazaszállítás

Pontos statisztika nem áll rendelkezésre arányonátkozóan, hogy a németek és nyilas-bé-renceink hány embert deportáltak Magyarországról. Hoz-zátételezes számítás szerint mintegy 650.000 azoknak a száma, akiket otthonukból elhurcoltak.

Németország leverése óta csak nagyon kis számban érkeznek haza a deportáltak. Fájdalom az elhurcoltak legnagyobb része már nincs az élek sorában, hanem a dachau, auschwitz, mauthauseni és egyéb borz-almas táborok égetőkemencéi-ben leltek halált.

A hatóságok és elsősorban a Joint szervezetei nyilvántar-tják a hazaérkezetteket.

Június 22-éig Budapestén és a vidéken összesen 35.000 visszatérő jelentkezett.

Ezek, mint ismeretes, első se-gélyben részesültek és gondos-kodás történt arra is, hogy a polgári életbe visszatérhess-nek.

Mozgalom indult annak ér-dekében, hogy a visszaszáll-tás gyorsabb tempóban tör-ténjen. Egy értesülünk, hogy a kormány is megragad min-don lehetőséget arra, hogy a táborokból haza szállítsa a még életben lévő magyarsá-got, mert hiszen jehaza az újjáépítésnek minden dolgs közre szükség van. Hitekes helyről kapott értesülés szer-int július havában sokkal na-gyobb tempóban indul meg a deportáltak visszaszállítása.

Népítélet végzett Buda első számú banditájával

A MÉP vezértikár karrierje az autóbuszkalauzástól a szomorú bukásig

Budán most takarítják a háború nyomait. A Bajvivő-utca környékén szorgos munkások kezük tüntetik el a duhaj nyilasvilág sok itthagott szennjét. Ebben az utcában élt Vécsey Mátvás, a Vécsey-különítmény hírhedt alakja. Nevét már befűdte az emléke-zés köde, pedig valamikor ez-rek rettegtek tőle.

Az autóbuzsnál kezdte meg pályáját, mint kalauz. Egy nap azután a politika színté-rere lépett. 1938-ban Imrédy mellett tünt fel és az ismer-telenség homályából

a MÉP vezértikárává lé-pelt elő.

A csodaszarvas mozgalom ide-jén az Eszterházy-utcai palota egyik lakosztályát foglalta el. Több titkár buzgólkodott kör-ülötte. De a politikai üstökös, amelyen váratlanul jött, olyan gyorsan bukkott le. Kiderült, hogy a helyesíráseul is hadi-lábon álló MÉP vezértikár többszázeczer pengőt sikkaszt-tott, ezért menesztették.

Imrédy és társai akkor el-simítottak a botrányt. Hóna-pokkal később azután újból feltűnt hórihorgas alakja és valóságos réme lett az éjsza-kai világnak. Botrányai nem egyszer foglalkoztatták a rendőrséget, de magas párt-fogó mindig eltussolták ügyeit.

Később a rongyos garda élére állott, de amikor a biz-tos halálba küldte embereit, ő idehaza élte a kalandorok életét. A fasizta korszaknak ez a »kimagasló« alakja ezután az Önállósítási Alaphoz került, ahol

újabb sikkasztásokat követett el. Ezeket is minden baj nélkül megúszta. Ekkor felesapott újságírónak. A fő-városi kereskedők adhatnak számat azokról a zsarolásokról, amelyeket elkövetett.

Minden jobboldali megmoz-dulásban része volt. Kiténté-fései voltak, bár a frontot sohasem járta. A márciusi 19-iki események újabb lendü-letet adtak érvényesülési vá-

gyának. Amikor a diadalmas Vörös Hadsereg Pest felé kö-zeledett, áttette főhadiszállá-sát Budára. Valóságos rablő-hadjáratot vezetett az elnyo-mottak, a jogfosztottak ellen. Bajvivő-utca 4. számú házában lévő lakásán

milliósi értékeket halmo-zott össze.

Pincéjében lakásámarra állott a pecszo, a legfinomabb fran-cia könyvek. Éléskamrája tele volt a legfinomabb falatokkal. Erre szükségre volt Vécsey Mátvásnak, nagy társasági életet élt, szoros kapcsolatot tartott fenn a Gestapo ügynö-kökkel, esténként nagy dírdő-köt rendezett náci barátai szá-mára.

Tömegével hurcoltatta el a könyveket lakóit.

A színesvilágnak sok tagja vált szerencsétlen áldozatává.

A budaiak még ma is remegő hangon beszélnek azokról a borzalmakról, amiket Vécsey Mátvás követett el.

Mindzekért a földi igaz-ságszolgálatat már nem von-hatja felelősségre, mert mint most megállapították, Buda felszabadulását követő első órákban

a környék lakossága agyavérta

a fasizmusnak ez a jellegzetes »representánsa« í.

— Dr. Baj Svábhegyi Gyer-mekszanatórium megnyílt. Érde-kelődés naponta 3—5, Hollán u. 15. I. 1.

Alaposan lefogytál!

Most kell egy alapos SERTAMIN

DEVAI ÓRÁT
JÓZSEF KÁSI.
vállalja mátkás svájci órák javítását,
aranyat, órát, brilláns!
legmagasabb áron vez.

Ékszer már nem luxuscikk,
Vásároljon olcsón itt!
Bálint és Fülöp
Andrássy-út 34.
Arany-brilláns vétel és eladás

Lakás- és irodatakapitást
vállal! azonnal, olcsón
Vilám Takarító Vállalat, Váci-utca 12. földemlet 3. — Budán: XI. ker., Verpelét-út 9.

Gyermekolaj Vasenol
Most kell egy alapos SERTAMIN

Nem fontos, de érdekes...

Kép, amely vádol

Budapesti játszótér

Világos júniusi reggel. A lakás már úgy-ahogy rendben van. A törmeleket levittük, a léglakát már új friss vakolat fedi, a fürdőszoba és konyha helyenként megmaradt csempéi ragyognak a tisztaságtól. Fisszapolgáriusodunk. A régi megszokott bútorok hiányoznak ugyan, de valahogy mégis berendezkedtünk. Egy-két megmaradt régi metszet visszakerült a falra, egy-egy kamuláca, brokátdarabcska kilátva próbálja a régi visszaidézni. A földrengés lerombolt, az orkán elsöpört minden, de egy-egy talpalatnyi hely még törmelektelen, ezen kisarjadék a fű és nekünk életbenmaradtaknak ebbe a pár fűszálla kell erősen, kétkézrel belekapaszkodunk.

Még sok a rendeznivaló. Kinn a kamrában még nagy kupacban fekszenek a régi feljegyzések, füzetek, jegyzetek, külföldi utazásokról hazahozott fényképek és katalógusok, hazai képtárak, ásalások fényképanyagának megmaradt töredéke. Ezt még ki kell válogatni, ez még valami Európa-műljából és valami a miénkől is, itt még fényképek megmaradtak, amiből a valóságban már sok nincsen meg.

Orosz írók diadalmenete Magyarországon

A totális pusztuláshól meglepő gyorsasággal újjáéledő magyar kereskedelem komoly sikerét jelenti, hogy orosz felszabadítóink is szívesen vásárolnak a multihoz viszonyítva szerényebb külsejű, de lassanként megint nagyvárosi szívonokra emelkedő üzleteinkben. A könyvkereskedésekben persze főleg szótárakat és beadekterű műveket keresnek. Ha azonban a könyvkiadók magyar nyelvű kötetein akad meg egyik-másik orosz vendégünk tekintete, akkor bizonyára örömmel ismeri fel az írókban honfitársai nevét. Tolsztoj, Gorkij, Szolohov, Ill és Petrov, Katalajev, Puskin, Gogolj, Lermontov, Szallikov, Gonszov, Arcezbásev, Aldanov — csupa orosz író magyar áttűltetésben!

De tudjuk, ha elkezdjük, sokáig tartani. Minden egyes fénykép beszélni fog, vádolni és panaszkodni, ha ezt mind meghallgatjuk, talán sohase fogunk a végre érni.

Találomra, bizonytalanul hűsünk ki egy levelezőlap nagyságú fényképet. Mit ábrázol? Greco egyik festményét. Az angyali üdvözlést. Baloldalt lent Mária dobhártyát elfogódtalossággal, tédreszene fogadja a jobbról nagy lendülettel érkező, intellektuális arca égi hírhözöl. Hosszúak, expresszív Greco arcok. Az érett művészek egyik legjellegesebb és egyben legszebb alkotása. A fénykép hátsó részén visszaadja a széles, laza esztelkeslést és ahogy a képét nézem, az egész színeiben elevenedik meg előttem. Hát persze. Ez a kép ahhoz a kevés Grecoóhoz tartozik, melyet alkalmam volt eredetiben is látni. Sőt ezt a képet annyiszor és akkor netem meg, ahányszor és amikor csak kedvem tartotta. Csak kimentem a Szépművészeti Múzeumba.

A tájekozatlan szemlélő hirtelen valami boszorkányos üzleti szellemre gondolhatna, hogy alig néhány hónappal a felszabadulás után már ennyi orosz mű jelent meg könyvpiacunkon. Pedig az említett írók többnyire terjedelmese kötetek is már friss kiadások. — ebben az évben eddig csak egy-két új könyv került ki a nyomdából. — hanem a most befejezett háború alatt jelentek meg. Bármennyire különösen hat is ez a tény, a magyarazata egyszerű.

Meg csak az első és már hogyan vádol. Sőt talán ennek vég legérősebben hűsünkba a vádja. Mert hisz ez itt volt, a miénk volt, műzeumunk egyik büszkesége volt. Hol van? Hová ritkelt? Mi lett a sorsa? A többivel együtt. A másik Grecoval, „Magdolná-ral, a kis pasz'elszineiben oly tökéletes és annyira raffaeli Esterházy Madonná-ral, a népmeseik dús fantáziáját megelenevítő paraszit Breughel „Szent János predikációjá-ral, a ritkaságában értékes Giorgione arcképpel, kedvenceimmel, a kis pirosruhás Gerard David Madonnával, a Trecento primitívjeivel, Vermeer Van Dell portréjával, a Rembrandtokkal és mindazokkal, amikért kijartunk a Szépművészeti Múzeumból.

A magyar könyvkiadás a múlt század nyolcvanas éve óta lendült fel erősen és a fejlődés során az orosz írók népszerűsége egyre nőtt olvasóközönségünk körében. Ez a folyamat Puskin „Anyegin-jének sikerével indult, később pedig a nagy triász: Turgenyev, Dosztojevskij és Tolsztoj kellett fel az általános érdeklődést. Századunk elején Csehov és Gorkij remekelt mellett magyar fordításban Andrejev, Arcezbásev, Dümov, Kuprin műveit is szívesen olvasták.

Összezsomagolták és elvitték őket. Kiloptak az országából. Hará vilték, hol hagyják őket, kik gádogolnak meg rajtuk, vagy elvesztek a háború forgatagában. Nem tudjuk, csak azt tudjuk, hogy innen elhurcolták őket, mint annyit más, embert és értéket, és kifosztva, üresen találgatnak a Szépművészeti Múzeum termei.

Figyelemreméltó jelenség, hogy az orosz irodalom nagyobb arányú elterjedése nálunk csaknem egybeesett a Szovjetunió megalakulásával. Ennek oka talán az, hogy már a múlt században is csaknem valamennyi-kiváló orosz író egyben forradalmár is volt, vagyis szocialista irányával a forradalmak előkészítője — az érdeklődés tehát az események megelőző szellemiség felé irányult. A könyvkiadás ezt jó üzleti érzékkel hamar felismerte és nemcsak egymásután hozott ki addig nálunk nem ismert műveket, hanem az időközben elgyorfaltak is újból megjelentette. A reakció ellenére azért alakulhatott így a helyzet, mert elterjedt az a hamis felfogás, hogy a Szovjet vezetői előtt a régebbi orosz irodalom nem szimpatikus.

Az utolsó két évtizedben elsősorban a korábban is kedvelt, ki magasló művek értek el többféle

Az oroszok felszabadítókként jöttek hozzánk, az örökértékű szellemiség előtt azonban önként is mindenkor szívesen meghajlunk: ezt igazolja az orosz irodalom eddig kimutatható és a jövőben remélhető, még nagyobb lendülettel folytatódó magyar hódítása.

A nap már magasabban jár az égen. Ma újra nem rakodunk, fesszük a láskunkat és öklöbbszoritott kézzel indulunk a napi munkára.

Tuchten Károly
ÉKSZERESZ — ÉKSZERKÉSZÍTŐMESTER
BRILIÁNS, arany, ezüst, vöröses, vésés és lapadás, mindennemű ékszer készítése és javítása. Király-utca 26. Bejárati a kapu alatt.

TÜZIFÁT
kocsitételben házhoz szállít
Nyersanyagforgalmi
IV. ker., Királyi Pál-utca 10.

— Fried Piroska kozmetikai intézete ismét rendel. VI., Teréz-körút 54.

Hajdu-Heim Imre, aki annak idején egyike volt a legdivatósabb magyar könnyűzeneszerzőknek, levelet írt Los-Angelesből Pesten élő szüleinek. Hajdu két évig szolgált az amerikai hadseregben, 1944 novemberében leszerelték, most Hollywoodban vásárolt házat és ott él feleségével és kislányával.

— Intim hangulatos kis bárpresso nyílt meg Pam-Pam néven a Deák Ferenc-utca 23-ban.

A Széchenyi-fürdő üzemi bizottsága — mint hírlik — nagyszabású reumakórházzal akarja bővíteni a fürdőt. Vass Zoltán főigazgató és a tervek és az előkészítő munkálatok is megindultak.

— Ha nincs pénz, jó áron veszünk tőlünk, textil- és rövidruát. Takács, Vilmos cs.-út 65. III. I.

Kardos Hajnalka, néhai Kardos Miksa alezredes leánya, aki az elmúlt heten költözött házasságot kötött Kazi Imre újságíró kollegájával, egyike azoknak a kevés nőknek, akik igazoltan résztvevett az ellenállási mozgalomban. Szálasi alatt mint az I. hadtest tisztviselőjének a Bauxit és Chinoin kommunista munkásai elleni feljelentéseket elintézte. A fiatal asszony lakásán kommunistákat rejtgetett és 380 nőt mentett meg az elhurcolástól hamis konvenciói munka bevitökkel.

— E. Zinner és N. Busztin fényképezés műterme: V. Szent István-körút 20., I.

A „Fazimusz hazugságai címen új könyv jelent meg az Officina kiadásában. A könyv szerzője Goda Gábor kifutó újságíró kollegánk.

— Női cipőkülönlegességek, legújabb modellek Frisch Odán Erzsébet krt. 50. (Royal szállóval szemben).

A Szinyei Társaság július 4-én, Szinyei Mersé Pál születésnapjának századik évfordulóján emlékünnepet tart a Fészek Klubban. Az előki megnyitott Csók István tartja. Az ünnep díszesbéd követi, melyben Petrovics Elek mond emlékbeszédet a Szinyei-serleggel.

— Kis Riviera, Újváros György virágosboltja, Szent István-körút 5.

— Nadas költőt-szövetségű üzlet Deák Ferenc-utca 23., Deák-tér sarok, megnyitotta. Kötdődjét üzembe helyezte. Mérték után is készíti és alakítja az elismerten legjobb fürdőruhákat, pulóvereket, kosztümöket stb. (hozott anyagból is).

Szabolcsi Becca, az ismert zenetörténész — hír szerint — a Zene-művészeti Főiskola katedrát kapta.

Töltőtoll-javítás
BACSIK, Wesselényi-u-ca 24

Aldehyd
Növényvédelmiszerek
Keményítő
Balogh, Blró és Tsa V., Alkotmány-u. 23 sz.

KELEN SÁNDORNÉ
bélyegüzlet
IV., Bártlya-utca 27-29, földszint 1.
VÉTEL, ELADÁS, CSERE

Súlyom László főkapitány pénteken este baráti vacsorán látta vendégül a budapesti napilapok főszerkesztőit és rendőri rovatvezetőit. A Fészek művészklub pompásan helyreállított kerthelyiségében körülbőlt betevően gyűltek össze és záróráig kitűnő hangulatban volt együtt a társaság.

— Orvos ellenőrzés mellett készül a hatásában egyedülálló Vitál-krém.

A fiatal Hallenberger, az Autó-taxi volt igazgatója, Szecelczy Zita férje, eszőszerint sofőr Budapesten. Nem taxit vezet, hanem egy hatalmas magánautót.

— Arlen fotó még egy tanulót felvesz. Kossuth Lajos-utca 10.

Most került haza háromévi vízszolgátságot oroszországi úljáradt Barát Endre, az ismert név költő. Számkivételésében írott versei elégek a hírhedt dorovlzi járványkórha: tüzpköztában. Barát Endre emlékeztetőt ismét megírta nagyhatalmú külleményeit, amelyek most jelennek meg könyv alakban. A kötet sokalmomódó címe: „Nem üthetett vissza!”

— A legszebb álmait váltja valójára Asszonyom, egyetlen tubus Hormocith B. krém.

Fellétnést kellett, hogy a posta a felszabadulás óta több bélyegsorozatot bocsátott ki, lábbat, mint más időkben. Est a bugalmat egyesek annak tulajdonították, hogy Miklós miniszterelnök egyike a legtekvesebb filatelistáknak és neki ügyektek kedveskedni. Ez a szándék visszafelé sült el: a filatelisták egyik legutóbbi értékesítési szemlélyesen jelent meg Magyarország miniszterelnöke és kiélenlente, hogy egy kicsit már sok a jóból...

— Örömmel értesítjük olvasóinkat, hogy a Bababoltban, VIII., Vas-utca 5., bélyekanyagok és gyermekruha modellkülönlegességek kaphatók.

Rövidesen krematóriuma lesz az országunk. Debrecen városának sikerült a kormányhatalosági jóváhagyást megszerezni a régen építelt, de üzembe sohasem került krematórium rendbehozatalára.

— Száraz bőrre hormon-speciál kezelést és pakolást ad Vermesné Rohács Ilona kozmetika, Erzsébet-körút 56., I.

Kínai éltetern készült Budapesten a földszintre építetben. Budapesten most mintegy húsz kínai él. akik Charles, W. H. Tchong, a moszkvai és ankarai missziók budapesti megbízottja körül csoportosultak. Az éltetern, amelynek klubjellege lesz, elsősorban a kínainak, másodsorban az ő baráti körük számára épül. Kínai szokások áll rendelkezésükre, angol és kínai konyhát foglalkoztat. Az érdekes enteriőr Pál Jánosé tervezte, akinek érdekes állása van: ő a Svételségközi Ellenőrző Bizottság lakásügyi szakértője.

Kánikulára
hűvös estékre
modellek
FERDA MANYINÁL

PERZSASZÖNYEGET
kombinált szobákat
és bútor magas áron veszünk
TOGHIA ES NEMETH
Anker-köz 3

Dr. Czobor Agnes

IRÓ GÉP, SZÁMOLOGÉP, SZALAG, ARANY
Thököly-út 18.

Teherautókat
vásárolunk
Nadas Ferenc bélyegkereskedő
Vétel — Eladás IV., Petőfi S.-u. 11

FELE SE TRÉFA

írja Tempelői

Irodalmi kabaré

Tisztelt Hölgyeim... úé, — akorom mondan: Korádrak a Nagy Mindenségességben! Mi igyem szakítunk bátran és erős kézzel a mult vacak hagyományainal, mi bátran kiállunk, meglöbög-tatjuk a zászlot és elkiálljuk: félre a giccel, félre a megalkuvás-sal, félre a félreállókalt! Elég volt a nyulás, holdvilágos, aljasul a közönség letevéseére számítható üzleti lepakálásból, ami kiszol-gáltatta az ízlést az ízlék, nem fontos!
Első számunk egy Villon-ballada:

BALLADA A HAJDANI GONDOKRÓL

Mondjátok, merre ég a gáz?
Hol világít a villanylámpa!
Hol épül romból újra ház
S a szemetet elhordják már ma?
Ezt kérdezzük jó idő óta,
De nem felel rá semmi szó.
Marad, mi volt a régi nóta:
Hol van a tavalyi hűhő!

A sok nyilas hol vezekel,
Hová számúzte annyi vótke?
Mégkaptá már, mit érdemel:
Fogytán van szabadsága s éike?
Rosszul teszi, ki multat bolygat
A zöldinges okult s mohó
Daccol immár ő igazoltat;
Hol van a tavalyi hűhő!

Ajánlás:
Ne kérdezen itt össze-vissza,
Megtudni ílyet sohse jó,
Mert a lovét csak kegyed íszia:
Hol van a tavalyi hűhő!

Most pedig, hogy a klasszikus magyar költészetet is megszólaltassuk, egy korszerűsített Ady-vers következik. A színen lapátos, ásós és talicskás embereket látnuk: vérses mozdulatlanágukból az iskolázottabb közönség már kiolvashat valamit: a gyengébbek kedvéért köztöm, hogy a kép címe:

HIDÉPTÖK

Mi mindig mindenről elkésünk,
Kavargatjuk a bús vizet.
A nép, hidvámat nem fizet —
Mi mindig, mindenről elkésünk...

Ásítani sem tudunk nyugodtan,
Itt folyik az úé, a Duna
S furt nyilatkozni köll rula,
Ásítani sem tudunk nyugodtan.

Mi mindig, mindent juszot lekésünk
Odább töljük a homokot
S keresünk egy újabb okot:
Mért késünk le mi mindig, mindent!

Most pedig visszahagyjuk a romantikus világírodalmi területre. Rostand következik, a Cyrano híres vívójelenete: persze a modern kor igényeinek megfelelően ma nem léha lovagi tornán, hanem az élet gondjaira szimbolikus párbanban vívódik a jó lonag. A színen egyedül látjuk, de képzeljük hozzá, hogy ellenfele az egész közigazgatási rendszer.
Cyrano (kardjával üdvözli a közönséget, majd sorban megleszi, amit szaval):

Először is elherdálom
Lenge bájjal kalapom.
Majd köpenykém szabott áron
És a szablyát eladom.
Jól kezdődik a napom
S így is száll le, feketézve,
Mert előre mondatom:
Nem lesz elég egy ebédre!

Ha muszáj, itt a fuszekli
És a pár sevrékipól!
(Ez a esere tiszta hekl,
Dehát ilyen az idő?)
Krumpliert vagy lenolajért
Váltalak fel! — nem 'om még, és
Annyit mindenki megért:
Nem lesz elég egy ebédre!

Neszé galitár és kravtók,
Itt a zakó s a zeke
S amit nyilván ritkán látni:
Fehéreműm rejtke.
Ezzel aztán fix az ízlét,
Készen állók és löveglé!
Ahogy mondtam, éppen így lett:
Nem volt elég egy ebédre!

Most pedig műsorunk színtélikus zárószáma következik. A bélyegített lerészelt ember himnusza, melynek címe s egyben tartalma, valamint szövege:

ELJEN AZ EMBER!

Szavalkórus (egyforma ruhájú férfiak és nők, kacszáz léptekkel a színe fönnék s komoran tekintenek le, majd fel).
Mélyhangú férfi: Eljen az ember! (Kórus mérgesen dobbant): Miből? Magashangú férfi: Eljen az ember! (Kórus szelíden összekulcsolt kézzel): Miből?
Hat részleohangú nő: Eljen az ember! (Kórus tarkó vakarva): Miből?
Teljes kórus: Eljen az ember! (Öklát ráva kidübörög.)
Közönség (vérsben forgó szemekkel, zsebeit kifordítva távozik): Miből? Miből? Miből?
(Függöny, dacolva a reakciós hagyományokkal, csak azért se megy le)

BÜNÖSÖKNEK

Sebeiket kenegetni,
Fázásukat melengetni,
Kellene most sietnetek,
Nektek, nektek: Bünösöknek!
Sinek közé kiállni,
Mozdony elé kiállni;
»Siess mozdony, hozzad őket,
Sír széléről érkezőkelt!
Soha többé nem nevetni,
Országúton ágyat vetni,
Kellene most sietnetek:
Nektek, nektek: Bünösöknek!
Rettenetes bünötöknek
Bünbátatát bemutatni,
Szívek mélyét kikulatni
És ha, talán — nagyon: talán —
Büncilek dús asztalán
Még akadna csöppnyi Jóság,
— Gazdátlan kis árva jószág —
Úgy kellene öibe kapni,
Mint az Edest: adni, adni,
Adni, adni, adni, adni...
S még így is: adós maradni!

Ti csak álltok, ültök, jártok!
Ti csak vártok! Mire vártok?
Összeomlott kártyaváratok
Romjai közt mit sörvéglök!

Ne merjétek letagadni,
Ti nem tudtok: adni, adni!
Ti nem tudtok, csak elvenni!
A fájdalom akár mennyi,
Nem tudtok csak hozzá tenni,
Mindig, mindig újat vetni!
Nektek nem fáj a fájdalom;
Hiába volna gyászdalom,
A Holdat könnyre indító,
A könnyből nektek inni: jó!

Sebeiket kenegetni,
Fázó testük melengetni,
Ti: Bünösök, nem siettek,
Csak szavalltok, gyűjtögettek,
Mint ha koldusok jönnének
S illendően megköszönnének:
Péruz, kenyeret, ruhát, párnát;
Mint ha ők mind csak ezt várnák!
Csak ezt vártátok?... És más semmit?!!
Nem tudtok adni, csak ennyit?!!
Néhány morzsát, néhány rongyot?!!
Nem tanultátok, mit mondtok,
Kinek nevét gyalázzátok,
Mint latrot megalázzátok!
Ki titeket megtagadta,
Még feloldozást sa adna?...!

Zsoldos Andor

A csutolódás diadala

A Pádium, amely alcímében büszkén hirdeti magáról: »A szabad szó színpada, most játszóttá ötvenévszer »Balra át« című műsorát. Ötven táblás ház hirdeti a felezabadult kis színház második műsorának sikerét s ma, amikor színházi dekonjunktúráról szoktak beszélni, meg kell állapítani, hogy a szokatlan méretű sikernek nyilván van valami különleges oka.

Békéffy Gábor és Pethes Sándor, a Pádium igazgatói telitalálatot értek el a »Balra át« feltalálásával és sikerükben osztozik az előadógará is, elsősorban a legmagasabb művészi színvonalat jelentő Fellegi Teri és Ascher Oszkár, velük egyenloaban a humor mesterei: Dénes György, Komlós Vilmos, Peleki Kamill, Rátonyi Róbert, Fekete Pál, Andai Béla és a színház rendkívül dekoratív és tehetséges bütygárdája, élen Déry Sárival, Kardos Magdával és Bárczi Katóval. A konferáló Keller Dezső egy-egy tréfáját már városszerre mesélik, mint a kabaré háziszervezője a legmulatságosabb és legaktívusabb daraboknak ő a szervezője. Komjáti Károly, Anyagi László és az eltűnt Nádor Mihály, a kabarémuzsika nagy művésze, a miniatúr-műfajhoz pompásan illő muzsikával díszítik a Balra át műsorát, amely harsogó nevetések között halad a felezabadult színházi világ első 100-as szériája felé.

»Egy pofon, egy eső« című Bakos-Rónaszéky produkció bemutatóját öszre halasztották. Különböző technikai akadályok hátráltatják ugyanis a mostaura tervezett díszbemutatót. Egyébként a gyártók már érintkezésbe léptek a Soyuszin Kínóval és minden valószínűség szerint ez lesz az első reprezentatív magyar film, melyet Moszkvában bemutatnak. Ugyanez a Rónaszéky-Bakos produkció kezd meg »A rendkívüli kiadás« című film összekulcsoltát, a tervezett női főszereplő a tehetséges és fiatal Kertay Líli, partnerei Somlay Artur és Gasmány György. A forgatókönyvet Babura Mihály írta.

Rádió készülékek,

rádió alkatrészek, villanyserelés anyagok
Reisch László
Teréz-körút 19. Aradi-u. oldalon

Jelentkeznek a régi mozisok: a mozijuk visszaadását követelik

A moziengedélyek szétosztása körül már hosszabb idő óta nagy esatározások folynak egyrészt a pártok között, másrészt a kormány előtt. A pártok már nagyjében megegyeztek, hogy miként ohajják egymás között megosztani a mozikat, de a helygimnázis-tervezéshez még nem járult hozzá annál is inkább sem, mert több beadvány fekszik előtte, amelyek egyik része a fegyverszüneti egyezményre hivatkozik akkor, amikor a jogos magántulajdon képezt mozik visszaadását követeli, a másik rész pedig kompromisszumos megoldást ajánl fel a moztulajdonosok tehát azok részéről, akiknek eleven húsába vág a dolog.

A régi mozisok küldöttsége felkereste a helygimnázis-tervezés, terjedelmes emlékiratot nyújtott át, amelyben a régi mozisoknak tulajdonjogaiba való visszahozását kérte. Előadták, hogy az 1920-as évben a szegedi gondolat jegyében vették el a mozikat tulajdonosaitól, jobboldali egyezmény mellett, különböző társadalmi egyesületek, így az Ebrad Magyarok, Nemzeti Liga, HONOS, NYUKOSZ és több vidéki város kapta a moziengedélyeket, de miniatúr minden konjunktúrá dekonjunktúra követ, s ezek az egyesületek képtelenek voltak pártolni a szakértő mozisokat, a filmszínházak egymásután tökéremenek. Az engedélyesek 1924-ben már azzal a kéressel fordultak a helygimnázis-tervezéshez, hogy a mozikat ismét régi tulajdonosok vezethessék, ők megelőlednek bizonyos juttatással, amelyet a régi mozisoktól kapnak. Ugyanez történt a vidéki városok által elvett mozikkal; ezek nagy része szakértőlem hiányában tönkroment és veszteséggel dolgozott, nem beszélve arról, hogy egész sereg panama is naplómra került. 1935-ben azért kimondta a helygimnázis-tervezés, hogy sem városok, sem egyesületek többé moziengedélyt nem kapnak. A zsidótörvények aztán teljesen megfosztották jogos tulajdonosaik-

tól a mozisokat és a filmszínházakat a fasizta rezsim emberei között osztalták fel.

A mozisok rámutatnak arra, hogy a magyar filmgyártás nem fejlődhetik ki addig, ameddig az összes magyarországi mozikat csak néhány párt és egyesület vezeti. Az egyéni konkurencia kizárása és az a tény, hogy a filmgyártó nem élvezheti a szabadverseny előnyeit, rendkívül káros. A multban például sok jogos panasz hangzott el a Gerő-féle moziirszert ellen azért, mert a magyar filmgyártó teljesen ki volt szolgáltatva egy ember kénye-kedvének. Ha most egykét helyett négy párt diktálja majd a filmgyártási feltételeket, a helyzet ugyanaz lesz. Pedig különösen a vidék szempontjából egyenesen létfontosságú kérdés, hogy mihamarabb több és több magyar film kerüljön bemutatásra.

Futólagos becsles szerint 80 pesti mozi közül csak 25-ről, a 410 környéki és vidéki mozi közül csak 80-ról lenne szó, amelyeknek a régi engedély visszaadható volna. A többi engedély fasizta-nyanus egyének és közületek kezében volt, tehát 330 mozi tekintetében teljesen szabadságot nyerne a helygimnázis-tervezés.

»A földreformnál is érvényesült az az elv, — hangoztatja a beadvány — hogy annak tulajdona a föld, aki megműveli. Azt gondoljuk, hogy ezt az elvet a moziknál is a logizságosabban keresztül kell vinni. A mozi annak tulajdonába kerüljön vissza, aki éltzedeken át dolgozott vele, akinek tulajdonát képezi. A magyar kormány első számú proklamációjában nyilvánított magántulajdon elve ellenére ne történhessék olyan intézkedések, amely nem a demokráciát van hivatva szolgálni.

Zajlik tehát a moziiform, mint a multban olyan gyakran Remélhető, hogy a mostani zajlás majd tisztultabb helyzetet teremt, mint az elmúlt 25 év.

Desten is van már
Voque
Pestői Sándor u. 6.

Aranyat, ezüstöt
legmagasabb áron vesz
Varjas, Károly-körút 22. szám, az udvarban

Deportált férfiak névsora

Mult heten közölte a Reggeli Ujság a Theresienstadthba deportált nők névsorát. Most a theresienstádti és bergeni-belsőti férfiak névsorát közöljük:

Ahadi Ervin 1917, Altstädter Lajos 1925, Amigo György 1894, Amigó József 1894, Ancelovics Henrik 1929, Auspitz Sándor 1898, Balassa József 1890, Balogh Tivadar 1916, Baudler Mór 1897, Barna Sándor 1909, Bálint Árpád 1927, Bán Sándor 1887, Banyász Ferenc 1913, Bardos László 1914, Bachmann Szilárd 1892, Beck Sándor 1940, Beukó Gyula 1889, Berger Hugó 1899, Berger Lajos 1922, Bergsmann Rezső 1884, Botter György 1928, Bíró András 1927, Bíró Endre 1904, Blasberg Dezső 1897, Blau Bernát 1888, Blau Tibor 1928, Bloch Pál 1889, Blumenfeld András 1899, Bogár György 1928, Borsodi Odón 1881, Böhm Imre 1921, Böhm Pál 1899, Braun József 1920, Braun Miklós 1920, Braun Sándor 1918, Braun Tibor 1922, Brichta Lázár 1902, Bronner György 1926, Bruck István 1900, Brunner Géza 1900, Brück János 1929, Bünger László 1916, Csetényi Imre 1904, Csillag Mihály 1920, Csorba Ferenc 1914, Czibrom Dezső 1888, Daniel Miklós 1924, Davidovits Sámuel 1901, Deutsch Endre 1916, Deutsch László 1906, Deutsch Miklós 1899, Deutsch Pál 1925, Deutsch Sándor 1900, Dönes Izidor-Imre 1885, Diamant Ervin 1928, Diamant Jenő 1899, Dömén Imre 1886, Drexler Ottó 1923, Drexler Ottó 1928, Drexler Pál 1923, Drott Pál 1901, Ebner Hermann 1893, Drach Andor 1929, Eisenbach Alfréd 1898, Eisenbach Gyula 1902, Eisenbach Jenő 1893, Ellbogen Gyula 1900, Engel Dezső 1900, Engel György Ákos 1909, Engel Jenő 1893, Erdős Károly 1915, Erős Rezső 1908, Fabian László 1907, Faragó Hugó 1885, Fehér László 1924, Fejér György 1908, Fekete Nándor 1894, Feldmann Andor 1901, Feldmann László 1925, Feldmann - Nándor 1912, Fenyvesi Ervin 1914, Béla 1926, Fischer György 1921, Fischer Jenő 1872, Fischer Jenő 1901, Fischer Jenő 1922, Fischer Tamás 1914, Flesch Ernő 1901, Fodor András 1930, Fodor Jenő 1925, Fónó Miklós 1884, Förster György 1920, Frankfurter Imre 1903, Friedbauer Tivadar 1926, Friedhaber Lajos 1902, Friedler Ede 1924, Friedmann Gábor 1927, Frommer Miklós 1929, Fürst István 1916, Fürst Jenő 1901, Bál Miklós 1903, Galambos János 1921, Galántai Tamás 1942, Ganz Ottó 1927, Ganzfried Ervin 1924, Ganzfried Sándor 1909, Gara László 1910, Gardos Goldberger László 1910, Garfunkel Henrik 1897, Gelért Győző 1924, Gómes István 1929, Gergely László 1916, Gergely Rezső 1883, Gladstein Ernő 1914, Goldmann József 1926, Gold Sándor 1903, Goldmark Gyula 1897, Goldmark Péter 1930, Goldstein Henrik 1894, Goldstein József 1893, Gonda György 1927, Gonda Jenő 1893, Görög József 1921, dr. Graf Zoltán 1896, Grosz Imre 1934, Grossmann Imre 1894, Grossmann József 1901, Grossmann Károly 1896, Grossner Andor 1906, Grünfeld Mór 1881, Grünfeld Oszkár 1925, Grünfeld Sándor 1905, Grünhut Zsigmond 1891, Grünwald Károly 1923, Grünwald László 1909, Grünwald László 1909, Grünwald Goldberger Miklós 1921, Gutsch István 1923, Guttman Frigyes 1914, Haimann Béla 1891, Haimann Lajos 1929, Hajdu Mihály Peter 1922, Hajdu Tibor 1915, Hajnal László 1908, Halasz

Iván 1911, Halmi Vilmos 1888, Halmos János 1894, Halpern Jakab 1902, Hartmann Dezső 1921, Havas Emil 1910, Hegedűs Endre 1910, Hegedűs V. Odón 1896, Himmer Pál 1882, Hirn Sándor 1906, Holzer Henrik 1902, Hólezer József 1907, Horn Márton 1900, Horovitz Béla 1921, Horvát Ferenc 1932, Hüttel Ferenc 1894, Hönig Dezső 1921, dr. Hunwald Dezső 1896, Huppert Artúr 1910, Imhof Imre 1889, Imhof Armin 1893, Imhof Rezső 1902, Jakab Béla 1940, Janosi Béla 1898, Kádár Gyula 1885, Kallós Jenő 1897, Kálmán Tibor 1911, Kandel Aladár 1891, Kalinár István 1895, Kann Armin 1900, Kammer László 1921, Kastner József 1929, Kaszás Lipót Pál 1894, Katona András 1938, Katona László 1914, Jávor Péter 1930, Katz Miklós 1921, Katz Mór 1884, Kaufmann Simon 1893, Kellner János 1894, Kemény Miklós 1929, Kemény Róbert 1929, Kepes Tibor 1893, Kerényi László 1921, Kertész Béla 1925, Kertész György 1928, Kertész Károly 1905, Kertész Simon 1899, Kiss Miklós 1896, Kis Péter 1928, Klamber György 1924, Klár László 1921, Klein Andor 1895, Klein Andor 1905, Klein György 1927, Klein István 1913, dr. Klein József 1893, Klein Lajos 1909, Klein László 1927, Klein László Ferenc 1926, Klein Miklós 1911, Klein Rezső 1901, Klein Róbert 1929, Klinger Antal 1909, Klopfer Henrik 1929, Kohn Béla 1908, Kohn József 1932, Kohn Zoltán 1907, Kollmann Ferenc 1890, Koltai Ernő 1890, Komlódi László 1906, Komor Endre 1896, Kornai Endre 1924, Kornai György 1922, Kovács György 1918, Kovács Pál 1906, Körmöves Imre 1903, Kraft István 1910, Krakovitz Gyula 1918, Krausz Andor 1942, Krausz Andor 1907, Krausz Emil 1887, Kulai Pál 1890, Kun György 1909, Lampert Zsigmond 1900, Landau Imre 1909, Lantos Zsigmond 1886, Lányi Miklós 1909, Lehotski László 1914, Leipnik Ervin 1939, Lendvai Károly 1895, Lichtenstein Bernát 1901, Lindenfeld Marell 1920, Littmann József 1904, Lörand Alfréd 1897, Littmann József 1904, Löwenthal Andor 1927, Löwi Frigyes 1901, Löwi Lajos 1914, Longosi Vilmos 1920, Lukács György 1902, Lukács József 1892, Maday István 1908, Mandel Sándor 1894, Markovits Elemér 1896, Markus Pál 1897, Maványi Imre 1928, Medgyesi Iván Pál 1929, Mellinger Elemér 1912, Mellinger Jenő 1921, Méré Nándor 1893, Mészinger Miklós 1928, Mészáros György 1921, Mező Tamás 1927, Mileh Lajos 1904, Milgram Armin 1897, Mosesari Miklós 1921, Molnár János 1923, Müller Gyula 1893, Müller Károly 1898, Münzez Andras 1941, Nadler Miklós 1921, Nádor József 1893, Nagy Károly 1920, Nemes Jenő 1893, Nelzer József 1895, Neufeld Jenő 1894, Neumann Béla 1882, Neumann Ernő 1897, Neumann Imre 1901, Nobel Alfréd 1902, Ohrenstein Rudolf 1895, Ozorai Ferenc 1913, Pajor Tivadar 1905, Pallai Andor 1912, Pöschl Tibor 1927, Profier Károly 1902, Pók György 1914, Pogány Marcell 1888, Polgar Marell 1892, Popper Ede 1913, Popper Tibor 1928, Pordosz Pál 1928, Prinzenta-ler Árpád 1889, Raiz András 1927, dr. Rákosi Tibor 1895, Raskó György 1918, Ródmer Miklós 1909, Reich Ferenc 1906, Reichberger Zoltán 1903, dr. Reichberger Zoltán 1912, Reimann György 1928, Reiss Andor 1929, Reiss Tibor 1928, Reisz Pál 1905, Reisman Tivadar 1893, Reissner Mihály 1923, Révész István 1907, Révész Lajos 1901, Réti Lajos 1920, Ringwald Mór 1892, Rosenfeld Zoltán 1903, Rosenthal György 1921, Rosner György 1927, Roth Arnold 1928, Roth Árpád 1922, Rosenstock József 1903, Roth Jenő 1899, Rothberger László 1903, Rotisch Árpád 1901, Rózsa Rezső 1904, Röder Ferenc 1922, Rudas Endre 1920, Rudas Gyula 1901, Rudas Tibor 1920, dr. Rutkai György 1916, Schwarcz Adolf 1902, Schwarcz Béla 1918, Schwarcz Béla 1901, Schwarcz Ervin 1921, Schwarcz Gyula 1899, Schwarcz Imre 1918, Schwarcz Pál 1908, Schwarcz Rezső 1900, Schwarcz Sándor 1912, Schwarcz Tibor 1896, Schweitzer Tamás 1924, Schweitzer Imre 1902, Seif Lajos 1907, Siklós József 1910, Silber Pál 1919, Simon Dávid 1908, Singer Bernát 1893, Singer György 1928, Singer Imre 1928, Singer József 1927, Singer Lajos 1899, Singer László 1913, Sittenberger János 1911, Sömlő Pál 1895, Somogyi László 1907, Sonnenschein Armin 1899, Sömjen György 1929, Sporber Jenő 1903, Spiegel Alfréd 1893, Spiegel Jenő 1921, Spitz Róbert 1929, Spitzler István 1897, Spitzer Miklós 1901, Spitz Róbert 1926, Sterk Ervin 1921, Stekl Sándor 1913, Stein Benő 1912, Steinberger György 1924, Steinberger Péter 1939, Steiner Aladár 1903, Steiner Árpád

1896, Steiner Robert 1927, Stölzer József 1923, Stern Endre 1915, Stern Gyula 1887, Stern Károly 1897, Stern László 1900, Stern Leo 1910, dr. Stern Nándor 1894, Stern Zoltán 1921, Sugár József 1896, Süsz Odón 1894, dr. Szabó Ferenc 1902, Szántó Árpád 1886, Szántó György 1896, Szarvasi Béla 1895, Szász Béla 1897, Székely Ferenc 1913, Székely István 1920, Székely József 1925, Székely Károly 1895, Székely László 1896, dr. Szomere László 1909, Szendrei Jenő 1892, Szentes László 1912, Szilárd Antal 1900, Szilárd Dezső 1886, Szilárd György 1917, Szirtes Béla 1894, Szirtes Pál Ervin 1924, Szoffler Sándor 1911, Takács Aladár 1888, Takács Sándor 1886, Tauber Andor 1918, Tauber Ferenc 1906, Tauszig Nándor 1899, Tauszig Fülöp 1888, Tedesco Endre 1897, Tolnai Elek 1893, dr. Törzs István 1910, Ungár Béla 1927, Vadász Béla 1924, Vadász István 1924, Vago Rezső 1906, Vajda József 1896, Vajda László 1903, Vaiko István Pál 1904, Vámosi László 1920, Váradi Béla 1895, Vas Tamás 1926, dr. Vajda Ferenc 1896, Venczel Henrik 1899, Vende Artur 1888,

1896, Steiner Robert 1927, Stölzer József 1923, Stern Endre 1915, Stern Gyula 1887, Stern Károly 1897, Stern László 1900, Stern Leo 1910, dr. Stern Nándor 1894, Stern Zoltán 1921, Sugár József 1896, Süsz Odón 1894, dr. Szabó Ferenc 1902, Szántó Árpád 1886, Szántó György 1896, Szarvasi Béla 1895, Szász Béla 1897, Székely Ferenc 1913, Székely István 1920, Székely József 1925, Székely Károly 1895, Székely László 1896, dr. Szomere László 1909, Szendrei Jenő 1892, Szentes László 1912, Szilárd Antal 1900, Szilárd Dezső 1886, Szilárd György 1917, Szirtes Béla 1894, Szirtes Pál Ervin 1924, Szoffler Sándor 1911, Takács Aladár 1888, Takács Sándor 1886, Tauber Andor 1918, Tauber Ferenc 1906, Tauszig Nándor 1899, Tauszig Fülöp 1888, Tedesco Endre 1897, Tolnai Elek 1893, dr. Törzs István 1910, Ungár Béla 1927, Vadász Béla 1924, Vadász István 1924, Vago Rezső 1906, Vajda József 1896, Vajda László 1903, Vaiko István Pál 1904, Vámosi László 1920, Váradi Béla 1895, Vas Tamás 1926, dr. Vajda Ferenc 1896, Venczel Henrik 1899, Vende Artur 1888,

Vermes Jenő 1901, Vermes Oszkár 1887, Vinagray Péter 1896, Viola György 1921, Weinberger Béla 1922, Weinberger Sándor 1890, Weisz Béla 1898, Weisz Dezső 1889, Weisz Ernő 1909, Weisz György 1936, Weisz István 1933, Weisz József Sándor 1890, Weisz Károly 1893, Weisz Menyhért 1899, Weisz Mihály 1904, Weisz Miklós 1903, Weisz Sándor 1896, Weiszkopf Menyhért 1929, Wienberger Ignác 1890, Winkler Gábor 1930, Winkler Mihály 1897, Winter Manó 1900, Wohlstädter Tibor 1929, Wolfenstein Géza 1913, Zager Jenő 1920, Zemplényi Endre 1906, Zilahi Jenő 1885, Klein Gyula 1890, Schönfeld Vilmos 1902, Schreiber Gyula 1894, Schlessinger Simon 1913, Schneider Armin 1906, Schön Dénes 1934, Schönfeld Vilmos 1902, Schreiber Gyula 1894, Schiller Gyula 1894, Schiller István 1921, Schiller József 1927, Schilling Aladár 1875, Schirf László 1893, Schuchter Ervin 1929, Sajjamon Ferenc 1910, Salgó Péter 1923, Sas András 1926, Sattler Arminó 1886, Sattler Ignác 1888,

„Hattyassy Katalin levele“

Akit Kolosváry-Borcsa revolverrel kényszerített a „menkülésre“

Tegnap délután érkezett Budapestre Gergely Ferenc belülnöte, aki rendkívül érdekes levelet hozott Hattyassy Katalintól, a Függetlenség egykori színházi munkatársától és riporterétől. A levél tárgyát azonos hangon számolt be a világirodalomról, amelynek a nyilvánosságot érdeklő részleteit alább közöljük.

Atközöm azek a pillanatot, amikor Kolosváry-Borcsával összehozott a sors. Ha ő nem lett volna, akkor sorom nem vezet ilyen szomorú fordulatot és én is élhetnék a demokratikus Magyarországon. Bevallom, én is sokat hibáztam, de jóvá akartam tenni sok mindent, amíg lehetett. A márciusi események után igyekeztem lassankint visszavonulni, egy kevesebbet dolgoztam; októberben már *„vadász voltam“* és soha egy sorf sem írtam le a Függetlenségben. Kolosváry-Borcsa állandóan üldözött, kényszerítetett, azt akart, hogy menjek velük a Dunántúlra. Biztatók, hogy minden jóra fordul, de én ellenálltam. A hónap vége felé már be sem jártam a szerkesztőségbe. El-

határoztam, hogy nem engedek a kéro szavaknak és nem felemlitek meg a fenyegetések. Utthon maradtok, forduljék bármí is. November közepéig sikerült elbujdosnom. Kolosváry-Borcsa elől, 28-an autó állott meg Lengrády Károly-utca 54. számú ház előtt, legnagyobb megdöbbenésemre a szakallás ördögé szállt ki belőle és esőingetelt lakásom. Kénytelen voltam beengedni. Kévette, hogy utazzak velük Köszegre. Nem és nem, sahsem — kiáltottam sírva. Kolosváry-Borcsa fenyegetett.

Tíz perc gondolkodási időt adok. Ha nem jössz velünk, egy óra múlva az Andrássy út 60-ban vagy.

Mit tehettem? Gyorsan összeszámoltam, egy kis kezőkkel botorkáltam le Kolosváry-Borcsával az autózhoz. Még aztap Köszegre utaztunk.

Eddig a levél. Most már késő a számom-bánom. Hattyassy Katalin ma-ud — tényleg az Andrássy-út 60-ba kerül, ahol előadhatja védekezését.

KIS KIRAKAT

TRLOS
MOLYVÍRTO
POLOSKAIRTO
TETUVIRTO
csak vizsonteladókknak!
Damjanich-utca 58.

FRANZ és Tarsa
Ismét vesz
és új jászmiat, új ruhát,
lebernemőt, iszemelet, szőnyegvet
textiltárat a legmagasabb árban.
Mozel: Károly krt 5., üzlet

Bútorszövet
vétel és eladás
Back és Gerő cégnél
IV., Fehérváry-utca 12-14. sz.
Veszek és eladok
szőnyegvet
Neumann, Hunyadi-tér 2.
Városligeti
Kertszanatorium
XIV., Stefánia-út 61. szám
(Park Clubbal szemben). Bel-
és ültőhelyek részere. Nap-
bekerélti eladás 250 P-ig.
Privátok vannak
lákáskirógépet,
számológépet,
lánykísérőgépet
Budapest, VI., Decezly-utca 24
V. k., délután 8-8ig

**ARANY
EZÜST
ÓRA**
vétel — eladás
Ajándékbolt bar.
Károly-körút 21. sz.

NATIONAL
ellenőrzött pénztár, motoros és
egy nagy velencet tükrös eladó.
VII., István-út 26., I. em. 10.

KALAPJA
házas, formáján? kemény-
hözze Lauppreit kalapmestert.
Jókai-tér 6. udvarban
Gáz- és villanyhűtő
szekrényeket veszünk
HEXNER, Király-u. 25
Veszek briliáns
ékszert
Károly-körút 21. sz.
Frivaldszky ékszer keresk
Károly-körút 21. sz. II., 26

Perzsaszőnyegvet,
dísztárgyakat vesz. **NÓRA**
sálalon VII., Dob utca 89. I. 6

Óriási árat
üzetek használt ruhát
ellenőrzött és felhőnőmért.
LAZAR, Király-utca 28
Zongorát, pianinót
magas áron
vesz
LYRA
VII. Erzsébet-körút
Károly-körút szög

Zerkovits Béla
kereski dr. **Zindányi**
József (színházszegelő,
Utótlára 1944. decemberben
adott líri E. Kovácsé (v. n. Pá-
nabeszámolt). Aki tud róla sa-
mmit, értekezzen magva jutalom
ellenében. Andrássy-út 29., I. 5

Kereskedők!
Női teniszszokni P 115
Férfiok'ni P 1200
Mindenféle kővető szőnyök,
méter árak. **Kátai** nagyleve-
lőket, Iszabella-u. 69. 8-2-ig

Székek
Asztalok
vendéglő, kávéház, szőnyök,
eszközberendezések
alpakka-felszerelések
National-kasszák,
gyorsmérlegek, áruházi
pultok,
alvásványok vetele és eladása
Rosenfeld
Népszínház-utca 31

Budán
a legmagasabb napi árat fizet
arany és ezüst
nagyvárt. Adler, Hortny M.-u.
41. Föld-t. VIII., József-körút 30
Nyomda, litográfia, könyv-
pótlózat, papír, papírel-
dőlőző, kartonage szak-
mákat értem, e szakmák
adminisztráció, kalkuláció
és akvizíciójában nagy
nyakorlatom van
állást keresek
Súlyos értesítet. „Barátság”
religéje a leg-kidoljás kerék
Mindenféle
Károly-körút 21. sz. II., 26
Népszínház-d. e. 8-10-ig u. 2-ig
hombot kivételével

Videki kiskereskedők!
Sachari n t,
cigarettapapirt,
tuzkövet, gyútat,
ruhákat, szőnyök, szap-pant,
gyertyát, ötvény, szegert,
kőket, és egyéb ház-
tartási cikkeket vásárolhat
Garcon
Erzsébet-
körút 33.

**Zongora-
szállítás**
árvítás, hangolás.
LYRA
Erzsé-
bet-körút 19. Barcsay-szök
Kölcselegörögkét Iszoborban

ALPAKKA
evőeszközöket
és vendéglő, kávéház fel-
szereleket vesz
Asztalok, székek,
legszokonyk, kertí bútorok
nagy vállalatokban
Kávéház, vendéglő-,
eszközberendezések, líve-
és porcellánok nagy vállat-
tekban
HEXNER Király-
utca 25.

Kenyér
liszt
1 kiló 35.- pengő
Párisi
Áruházbán
Szőrmekabátok
OLCSÓN SZEMEREZ az emelt
Erzsébet-körút 26

Második emeleten
Használt
telehálók 1600
konyhák 3000-tól
új és használt konyh. szőkák
Bútormagazin, Mária-utca 48
Használt bútor veszünk
Márkás órát;
aranyat, brillánst,
reggeli és napi áron,
vesz és elad
Mayer és Stolpa Nador-
utca 19. Magyar-Olasz Bankkal
szemben

Írógépet
legdrágábbban vesz
MOLNAR
Horthy Mikl.-út 9, szaküzlet
Keresem Molnár Ernő,
V. Szent István-körút 8. alatti
drogéria-kereskedőt, akit 1944.
dec. 28-án a V. Pozsony-út
23. sz. szőlő árnyás éjrtt és
éjrtt szőnyeg veszett. Értésítet
még a V. szőlő árnyás, ju-
talom ellenében keresk Varsány
Zoltáné, V., Mátr Jenő-u. 6, I. 1

Reggeli ujság
A Polgári Demokrata Párt hetilapja
Felelős szerkesztő és kiadó:
Vadnai Endre
Szerkesztő: Lovász Márton
Bemutatódíjat árak: Minden hétköznap 9-11-ig
szeddás és osztórtókon délután 4-6-ig is.
Athenaeum nyomdára — Felelős: Talabér Ferenc